

Ulike lidelser - samme genmønster

Schizofreni og bipolar lidelse deler genetiske årsaker. Det viser en stor svensk studie.

PUBLISERT 5. mars 2009

Forskere ved Karolinska Institutet i Stockholm har fått tilgang til det svenske folkeregistret, som omfatter så å si alle svenske statsborgere født etter 1932. Ettersom man kan koble personnummer, kan man også koble personer til deres foreldre, søsken og søskenbarn. Kombinert med informasjon fra ulike pasientregistre gir dette et helt unikt kart over diagnostiserte tilfeller av de to nevnte psykiske lidelsene.

Av de 9 009 202 enkeltpersonene som var omfattet av undersøkelsen, var 35 985 diagnostisert for schizofreni og 40 487 med bipolare lidelser. Av den førstnevnte gruppen var 2543 av personene diagnostisert med begge lidelsene.

Når slektstrærne så ble risset opp, så man hvordan mønstrene avtegnet seg: Nære slektninger av personer som led av enten schizofreni eller bipolare lidelser, hadde selv betydelig høyere risiko for å rammes av en av sykdommene. Helsøsken hadde for eksempel ni ganger så høy risiko for schizofreni og åtte ganger så høy risiko for bipolare lidelser, skriver forskning.no.

Forskerne tror de nye funnene får konsekvenser for arbeidet med å lete etter årsaksfaktorer til både schizofreni og bipolare lidelser. Kanskje er det også grunn til å sette spørsmålstejn ved dagens relativt strenge medisinske skille mellom schizofreni og bipolare lidelser.

- Diagnostikk er jo utviklet for at vi skal kunne beskrive sykdomsbilder så nøyaktig som mulig, og det må vi fortsatt gjøre. Men av og til kan nok en kategoriopdeling i svart/hvitt også hindre oss i å se alle de grå nyansene, tror psykiatriprofessor Christina Hultman, som sammen med professor Paul Lichtenstein har publisert funnene i januarutgaven av The Lancet.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 46, nummer 3, 2009, side